

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului
Bp. 470 / 20 IX 2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 52 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente,

Biroul permanent al Senatului
cu modificările și completările ulterioare

499 / 23.09.2024

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea art. 52 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare (b470/18.09.2024) transmis de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3559/18.09.2024 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D994/18.09.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea articolului 52 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, în sensul prevederii ca Președintele României, aflat în ultimele 3 luni ale mandatului său, să poată candida ca independent pe listele unui partid politic, alianță politică sau alianță electorală pentru obținerea unui mandat de deputat sau senator.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. a) din Constituția României, republicată, iar în

aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Așa cum se menționează și în Expunerea de motive, soluția legislativă preconizată a mai fost cuprinsă și în art. 5 alin. (7) din Legea nr. 373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, iar prin Decizia nr. 339/2004, Curtea Constituțională a constatat că textul de lege criticat menționat nu contravine dispozițiilor art. 37, art. 80 alin. (2) și art. 84 alin. (1) din Constituție.

Având în vedere considerentele acestei decizii, recomandăm analizarea soluțiilor legislative preconizate sub următoarele aspecte:

Curtea Constituțională a reținut în decizia menționată că *„Dispozițiile constituționale invocate de autorii excepției nu interzic, nici explicit, nici implicit, posibilitatea ca Președintele României, în funcție la data alegerii Camerei Deputaților și a Senatului, dacă se află în ultimele 3 luni ale mandatului, să candideze ca independent pe listele unui partid politic, unei alianțe politice sau alianțe electorale pentru un mandat de deputat sau de senator”*.

Pe de altă parte, nu există nicio prevedere constituțională sau legală care să impună condiția deținerii de către un cetățean a calității de membru de partid pentru includerea sa pe lista de candidaturi a respectivului partid.

Prin urmare, apreciem că Președintele României are dreptul de a candida pentru funcția de senator sau de deputat pe lista unui partid politic, unei alianțe politice sau alianțe electorale, **chiar și în lipsa normei preconizate**.

Interpretarea reținută în Expunerea de motive, potrivit căreia art. 52 alin. (5) din actul normativ de bază nu ar permite candidatura Președintelui României pe listele unui partid, este determinată de utilizarea unui alt sens al noțiunii de „candidat independent” decât cel folosit în prezent în actul normativ de bază.

Astfel, Legea nr. 35/2008 definea la art. 2 pct. 15 această noțiune astfel:

„candidat independent - persoană care participă la alegeri pentru a obține un mandat de deputat sau de senator și care se autoprospune pentru aceasta, fiind susținută de un anumit număr de alegători, în condițiile în care candidatura sa este declarată definitivă de către organismul electoral corespunzător, potrivit prezentului titlu”.

Legea nr. 208/2015, care a abrogat Legea nr. 35/2008, nu mai conține o definiție a acestei noțiuni, însă, din conținutul tuturor dispozițiilor în care apare această noțiune, rezultă fără echivoc, utilizarea acesteia în sensul de mai sus.

Pe de altă parte, norma propusă pentru alin. (5¹), la fel ca norma cuprinsă în art. 5 alin. (7) din Legea nr. 373/2004, utilizează termenul de „independent” în sensul de persoană care nu are calitatea de membru al unui partid politic, sens diferit de cel utilizat în cuprinsul actului normativ.

5. Sub rezerva celor de mai sus, din punct de vedere al redactării, reținem următoarele:

5.1. La titlu, întrucât se preconizează numai completarea art. 52 din actul normativ de bază, nu și modificarea, sintagma „pentru modificarea și completarea art. 52” se va reda sub forma „pentru completarea art. 52”.

Totodată, potrivit uzanțelor normative, în titlul unui act normativ nu se menționează decât categoria, denumirea și numărul actului normativ asupra căruia se intervine, fără precizarea evenimentelor legislative suferite. Prin urmare, expresia finală „cu modificările și completările ulterioare” trebuie eliminată din text.

5.2. Având în vedere că soluția legislativă vizează numai completarea unui element structural din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, partea introductivă a articolului unic devine parte dispozitivă și va fi reformulată astfel:

„Articol unic. – La articolul 52 din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 24 iulie 2015, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (5¹), cu următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, actuala parte dispozitivă a pct. 1 se va elimina.

PRESEDINTE
Florin IONDAȘCHE

București

Nr. 954/20.09.2024

Lege privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

- 1 promulgată prin D. nr. 660/2015 M. Of. nr. 553/24 iul. 2015
 Decret pentru promulgarea Legii privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
- 2 modificări prin L. nr. 288/2015 M. Of. nr. 866/19 nov. 2015
 Lege privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 33 alin. (4) și (5), art. 49 alin. (3), art. 60 alin. (1), art. 84 alin. (4) lit. a), art. 96 alin. (1) lit. a) b), f) și g); introduce alin. (1_1) și (1_2), alin. (2_1) la art. 95
- 3 rectificare RECTIFICARE M. Of. nr. 553/22 iul. 2016
rectifică anexa nr. 2
- 4 modificări prin O.U.G. nr. 47/2016 M. Of. nr. 685/5 sep. 2016
 Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și pentru modificarea Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 42 alin. (2)
- aprobată cu modificări prin L. nr. 51/2018 M. Of. nr. 205/7 mar. 2018
- 5 modificări prin L. nr. 153/2017 M. Of. nr. 492/28 iun. 2017
 Lege-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice
abrogă art. 101 alin. (10)
- 6 modificări prin L. nr. 51/2018 M. Of. nr. 205/7 mar. 2018
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 47/2016 privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și a Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
modifică art. 42 alin. (2), art. 93 alin. (2) lit. a), art. 93 alin. (2) lit. b) și art. 95 alin. (2) lit. a); introduce lit. a3) la art. 93 alin. (2), lit. b3) la art. 93 alin. (2), lit. a3) la art. 95 alin. (2), lit. b3) la art. 95 alin. (2), liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. a) și liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. b)

7 completat prin	O.U.G. nr. 29/2019	M. Of. nr. 358/8 mai 2019	<i>introduce art. 22_1</i>
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019		
8 modificări prin	L. nr. 148/2019	M. Of. nr. 617/25 iul. 2019	<i>modifică art. 16 alin. (6), (8) și (9), art. 23, art. 42 alin. (2), art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (5), art. 103 alin. (1) lit. r), art. 120; introduce art. 9_1, art. 102_1 și art. 102_2, alin. (5)-(11) la art. 110</i>
	Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală		
	Dispune republicarea cu renumerotare		
9 modificări prin	O.U.G. nr. 64/2019	M. Of. nr. 746/12 sep. 2019	<i>modifică art. 23 alin. (5) și (7) și art. 110 alin. (9)</i>
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019		
10 modificări prin	O.U.G. nr. 26/2020	M. Of. nr. 118/14 feb. 2020	<i>modifică art. 5 alin. (7), art. 6 alin. (1), art. 7, art. 10, art. 11 alin. (1), art. 12 alin. (1) lit. c), i) și j), art. 13 alin. (1), (6) și (9), art. 15 alin. (1), (2) și (3), art. 16, art. 17, art. 18 lit. d) și j), art. 42 alin. (5), art. 49 alin. (3), art. 51, art. 54 alin. (1)-(3), art. 58 alin. (1), art. 59 alin. (1) și (2), art. 83, art. 84, art. 88, art. 93 alin. (2), art. 95 alin. (2), art. 98 lit. h), art. 99 alin. (1) și (2), art. 103 lit. q)-u), art. 109, art. 110 alin. (5), (8), și (9) și anexa nr. 1; introduce alin. (1_1) la art. 6, art. 6_1, art. 7_1, art. 7_2, alin. (1_1) la art. 8, alin. (11) la art. 11, art. 18_1, lit. f) la art. 24, alin. (12_1) la art. 52, alin. (8) la art. 54, art. 54_1, art. 54_2, alin. (1_1) la art. 58, alin. (2_1) la art. 59, alin. (1_1) la art. 62, alin. (3_1) la art. 63, art. 82_1, alin. (10_1) la art. 85, art. 92_1, art. 103_1; abrogă art. 42 alin. (6), art. 96 alin. (1) lit. a), art. 98 lit. t), art. 102_1 alin. (4) și art. 105-107</i>
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate		
	<i>ieșit din vigoare</i>		
11 modificări prin	D.C.C. nr. 150/2020	M. Of. nr. 215/17 mar. 2020	<i>suspendă pentru 45 de zile dispozițiile O.U.G. nr. 26/2020 (termenul se împlinește la data de 30 aprilie 2020), după care operează prevederile art. 147 din Constituție</i>
	Decizia nr. 150 din 12 martie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2020 privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate		

12 modificări prin	L. nr. 91/2020	M. Of. nr. 551/25 iun. 2020	<i>modifică art. 11 alin. (2) - (7), art. 13 alin. (1), (5) și (7), art. 15 alin. (1), art. 61 alin. (2), art. 68 alin. (1) - (3); abrogă art. 118 alin. (2)</i>
<p>Lege privind modificarea Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, precum și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>			
13 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 418/2020	M. Of. nr. 612/13 iul. 2020	<i>sintagma „care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului” din cuprinsul art. 118 alin. (2)</i>
<p>Decizia nr. 418 din 18 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 alin. (1) lit. e), ale art. 4 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) lit. c) teza finală din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, precum și ale art. 118 alin. (2) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>			
14 modificări prin	L. nr. 202/2020	M. Of. nr. 849/16 sep. 2020	<i>modifică art. 6 alin. (1), art. 11 alin. (3) și (4), art. 13 alin. (1), (5), (7) și (9), art. 15 alin. (1) și (5), art. 17, art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (3) lit.a) și alin. (5) și (6), art. 53 alin. (2), art. 54 alin. (1) - (3) și (5), art. 61 alin. (2) lit. a), art. 63 alin. (1) și (3), art. 68 alin. (3), art. 88, art. 102 alin. (1), art. 103 alin. (1) lit. b) - e) și q) - u), art. 113, modifică și înlocuiește anexa nr. 2; introduce alin. (1_1) la art. 6, alin. (1_1) la art. 15, art. 56_1, art. 82_1, art. 92_1, alin. (11_1) la art. 101, alin. (1_1) - (1_3) și alin. (10) - (16) la art. 102, art. 103_1, alin. (1_1) la art. 109, art. 109_1, art. 118_1; abrogă art. 42 alin. (6), art. 102_1 alin. (4)</i>
<p>Dispune republicarea cu renumerotare</p>			
15 modificări prin	L. nr. 156/2022	M. Of. nr. 515/25 mai 2022	<i>modifică art. 102 alin. (8) și (10); abrogă art. 102 alin. (3) și (11) - (15)</i>
<p>Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ și pentru modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>			
16 modificări prin	L. nr. 295/2022	M. Of. nr. 1072/7 nov. 2022	<i>modifică art. 52 alin. (14)</i>
<p>Lege pentru modificarea art. 52 alin. (14) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>			

Lege privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea